

665.7

Szerző h.k.

Hely

Cím Milliós per a trieszti gáztársaság ellen.

Idő

"1912"

Forrás: Budapesti napló

Személy

Bp.

1912 XI/14.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Milliós per a trieszti gáztársaság ellen.

A becsapott város. — Heltai Ferenc leleplezése. —
A trieszti társaság rablógazdálkodása. — Melha fő-
ügyész nyilatkozik.

Tegnap írtunk a gázgyárnál uralkodó szomorú állapotokról. Most adatokat adunk arra nézve, miért nincsen üzemképes állapotban a több mint husz millió koronáért megváltott gázgyár, miért nem kapják olcsóbban a gázt Budapest lakói, miért szenved a közönség és miért dobunk ki milliókat.

A leleplezést ezuttal nem mi tesszük meg. Atengedjük ezt a dicsőséget; *Heltai* Ferencnek. Beszéljen helyettünk ő, mint autentikus faktor. Ugyis mint a városi gázgyár, ugyis mint a volt trieszti gáztársaság igazgatója.

Heltai leleplezése.

A *Budapesti Napló* még a megváltás előtt hónapokig hangoztatta, hogy a gázműveknél botrányok vannak, hogy a művek nincsenek üzemképes állapotban és hogy a csőhálózat rohadt.

Állításainknak nem támadt visszhangja. A gázgyár átvételére kiküldött bizottság mindent rendben talált. A gázműveket átvették és Heltai Ferenc beült az igazgatói székbe.

A *Budapesti Napló* ezután sem szünt meg hangoztatni komoly alapon nyugvó állításait. A városházán azonban mosolyogtak. 1911. október 13-áig mosolyogtak. Akkor ugyanis a gázgyárra felügyelő bizottság ülésén felkelt Heltai Ferenc és megerősítette a *Budapesti Napló* állításait. Erről a pikáns epizódról a város által szubvencionált *Magyar Híradó* ezeket hozta:

Bejelentette még a vezérigazgató, hogy a gázművek csőhálózatában ma uralkodó állapotok teljesen tarthatatlannak. A csővezetékek naftalinnal vannak tele és ő teljesen nyíltan kijelenti, hogy a

csőhálózat nincs üzemképes állapotban. A gáztársaság rablógazdálkodást folytatott, mert a gázból ciánt és nem naftalint mosott ki és ily módon következett el a ma uralkodó állapot és néhány év telik el, míg a naftalin kipusztul. Ezek a hibák különösen az őszi időszakban szoktak jelentkezni. Az állásával járó felelősségnél fogva épen ma tett előterjesztést a főváros tanácsának, nem látná-e célszerűnek, hogy a társaság ellen valamely módon fellépjen, mert a szerződés értelmében a társaságnak üzemképes állapotban kellett volna átadni a hálózatot.

Heltai mondta, a tanács tehát nem indított ellene sajtópert. Ellenkezőleg, a tanács nem sokat csinált ebben a nagyfontosságú ügyben.

— All right! — mondta a polgármester, aki tisztakezű ember ugyan, de akiről köz tudomásu viszont, hogy nem tudta megakadályozni, hogy egyes urak a főváros pénzéből százezreket ne keressenek.

— All right! — szólott *Bárczy* István, per azonban még máig sícesen.

Melha főügyész a rablógazdálkodásról.

Ma kérdést intéztünk *Melha* Kálmán főügyészhez, tett-e lépéseket a főváros ebben a nagyfontosságú ügyben?

— Épen most akarom tanulmányozni az erre vonatkozó iratokat, — mondta a főügyész ur. — Egyelőre nem bizonyos, hogy milyen formában lépünk fel a trieszti gáztársaság ellen. Lehet, hogy a már folyamatban lévő perrel kapcsolato-

san fogjuk érvényesíteni igényeinket, lehet, hogy külön per alakjában. Minden-
esetre meg kell védeni a város jogait.

Mi is azt mondjuk, hogy meg kell védeni a város jogait, de egyúttal annak a kifogásunknak is hangot kell adnunk, *miért nem mozdult meg a főváros előbb?* Miért húzódik ez az ügy több mint egy esztendő óta? Hogy van az, hogy a város tizenhárom hónappal a Heltai-féle leleplezés után sincs még tisztában azzal, miféle lépéseket kell tennie a megkárosított adófizető polgárok érdekében? Hogy van az, hogy nem történt gyors és határozott intézkedés? Ennek bizonyára nem *Melha Kálmán* főügyész az oka.

Nem lesz kártérítés?

A trieszti gáztársaság természetesen *hallani sem akar arról, hogy a városnak kártérítést fizessen.* A társaság arra az álláspontra helyezkedik, hogy

miután a gázgyárat átvevő fővárosi bizottság a gyárat üzemképesnek, átvételeire alkalmasnak mondta, a főváros semmiféle kártérítésre nem tarthat igényt.

A trieszti gáztársaság védekezése sajnos, meg lehet ésszerűen reális, *kevés kilátása lehet tehát a fővárosnak a per megnyerésére.*

Az átvételt foganatosító bizottság büne lesz, ha a becsapott főváros nem tudja igényeit érvényesíteni. Épen ezért felmerül a kérdés, hogy pervesztés esetén

miféle retorziókkal kell élni a köteles-

Közp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

ségét rosszul teljesítő bizottságai szemben? Mik lesznek a megtorlás módjai és kimondja-e a törvényhatósági bizottság a vagyoni felelősséget?

Szomorú, de jogos kérdések ezek, amelyekre előbb-utóbb meg kell adni a választ, mert a pör — ez sajnos, előrelátható — alighanem *kedvezőtlenül fog végződni.*

Heltai helyzete.

Heltai Ferenc helyzete nagyon kellemetlen az ügyben. Ő tudvalevőleg igazgatósági tagja volt annak a trieszti gáztársaságnak, amelyet most perrel támad meg a város. Róla kiderült továbbá, hogy nem volt tisztában a trieszti gáztársaság rablógazdálkodásával, hogy csak utólag, hónapokkal utóbb eszmélt rá a hátrányos helyzetre. De ha így áll a dolog, ez azt jelenti, hogy *Heltai nem rendelkezik azzal a szakértelemmel, amelyet a hatalmas művek vezetése megkíván.* Aki mint egy magánvállalat vezetője vakon rohan el a botrányok egész sorozata mellett, *hogy vállalhatta a gázgyár vezetését, amikor az a főváros tulajdonába ment át?*

Vagy talán tanult azóta *Heltai* Ferenc? Kár, hogy másfél évvel ezelőtt nem tanult. Akkor rengeteg kártól megkímélhette volna a főváros polgárságát.

A kár.

Megnyí a főváros kára a „rablógazdálkodás” következtében, azt egyelőre nem lehet pontosan kiszámítani. Valószínűleg több millió korona.

Mindezt természetesen el lehetett volna kerülni. De a fővárosnál csak a fegyelmet kerülik el.

(h. k.)

Szerkesztés